

Kentenedsættelse, gjort opmærksom paa, at Stiftelser og de Herrer Laanivere have vundet saa rigelig ved Indførelse af Guldmøntfoden, at det er en mer end rigelig Erstatning overfor den Smule Vættelse, her er Tale om. Det vil jeg fremhæve netop til Fordel for Lovforslaget som en Kjendsgjerning, jeg tror ikke kan bestrides, at Prioritetslaverne ved Guldmøntfoden have faaet deres Formue forøget med ca. 20 pCt. Det kan man jo dog ikke lufte Vinene for er en Kjendsgjerning, at ved Guldbets stigende Værdi have Pengene faaet en omtrent 20 pCt. større Kjøbeevne, og det falder i Virkeligheden Eiendomsbesiddere, det vil sige, den Del af dem, som er Skyldnere, Debitorer, til Last. Det er derfor kun i en meget ringe Grad, at de have faaet Erstatning ved Konverteringsloven, og det gjælder forresten ikke saa nær dem Alle, det gjælder i det Høieste kun Nogle af dem. Denne Side af Sagen tror jeg man maa drage frem. Naar Konverteringsloven i sin Tid gik raft igjennem her, tror jeg ikke, at det væsentligst var for at hjælpe Statskassen, jeg tror ikke, at det var det væsentligste Moment; jeg tror tværtimod, at Grunden snarere var den, at man gjerne vilde komme Skyldnerne, Debitorerne til Hjælp. Men den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har ogsaa udførlig skildret den Trang, som flere af Eiendomsbesidderne sidde i; det er ikke alene Landeieendomsbesidderne, vi ville komme til Hjælp her, og som faae en midlertidig lille Vættelse ved Lovforslaget, men det gjælder alle Eiendomsbesidderne i Land og By. Naar den ærede Finanzminister fremhævede, at der ikke var nogen absolut Sammenhæng mellem den forøgede Indtægt, som Statskassen har vundet ved Konverteringen, og nærværende Lovforslag, saa skal jeg indrømme, at i den Forstand logisk Sammenhæng er der ikke derimellem, men Statskassen har dog vundet mellem 7 og 800,000 Kroner aarlig — saa Meget er det nok — saa der ikke kan være nogensomhelst Betænelighed for Statskassen ved at hde denne midlertidige Vættelse for Skyldnere og saa blandt Eiendomsbesiddere, der som sagt have bødet haardt nok for Møntforandringerne. Jeg kunde snarere fristes til at spørge den ærede Minister, om han ikke netop i Anledning af de Tab, som Skyldnere, Debitorer og da særlig blandt Eiendomsbesidderne have lidt ved Møntforandringen, er til Sinds paa den ene eller den anden Maade at rette paa dette Forhold, som jeg tror, har — naturligvis i Forbindelse med mange andre Aarsager — en meget væsentlig Andel i de Kalamiteter, i hvilke Landmanden befinder sig. Sa, det

ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds (Brockenhuus-Schack) mente jo rigtignok, at mange af Eiendomsbesidderne — lad mig hellere bruge det Udtryk, for det er som sagt, det maa jeg hævde atter og atter, alle de Eiendomsbesiddere, der have Gjæld og som foretage Konverteringen, hvem dette Lovforslag vil komme til Gode — ikke trængte til Hjælp, men at det særlig var Husmandsklassen, der skulde hjælpes. Sa ærede Medlemmer vide jo godt, at naar der er Nogen, som taler om Gaardmændene, saa siger jeg: Husmændene skal ogsaa med. Nu vil jeg overfor det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds sige, at jeg er rede til ogsaa at komme Husmændene til Hjælp paa den Maade, som er antydet af det ærede Medlem fra Ribe (Bust) f. Ex. med Hensyn til Pantebogsattesterne, og lade dem herefter faae dem f. Ex. for 50 Dre; men jeg vil dog sige at ganske vist kunne Husmændene maafte være dem, der trænge haardest; men der er dog maafte blandt de smaa Eiendomsbesiddere Mange, som maa arbejde ligesaa haardt og leve lige saa tarveligt som ikke saa faa af Husmændene. Den Kamp, en lille Gaardmand maa føre, som har faaet en større Prioritet, end han skulde have havt, eftersom Lidere ere blevne, og efter den Forandring, der er sket, navnlig ved at indføre Guldmøntfoden, hvorved Pengenes Kjøbeevne er bleven saa stor, og følgerlig hans Indtægt mindre, den Virkning, dette har udøvet paa Landet paa de haardt trængende Gaardmænd og Andre, som allerede i Forveien sad haardt i det, og som viste sig i, at de ere nødt til nøie at veie hver Dre og til at leve saa tarveligt, alt det tror jeg ikke, at det ærede Medlem egentlig har nogen klar Forestilling om. Dette siger jeg uden at rette nogen Bebreidelse mod det ærede Medlem. Naar han vil gjøre det her foreliggende Forslag til, at det jo kun vil hidføre en ubetydelig Vættelse, saa vil jeg dertil sige, at vi maa jo erindre, at der er store Udgifter forbundne med hver Gang, man skal have sin Gjæld omsat eller optage ny Gjæld. Sagføreren skal have Sit, Kommissionæren Sit og Mellemandshandleren Sit, og saa bagefter kommer Statskassen og tager henved 1/2 pCt., og det hjælper altfammen til, at den Vættelse, man skulde have af Konverteringen, i Virkeligheden ikke mærkes i de første Aar, og det var netop under de nuværende Forhold, at Folk trængte til ikke at blive overpressede og trængte til at faae deres Pengesforhold ordnede saaledes, at de kunde sidde rolige og usforstyrrede, thi saa er der Mulighed for, at de kunne klare Skjærene. Jeg kan derfor ikke Andet end